

# Polonijne debaty młodych

## **koncepcja<sup>1</sup> wspierająca strategiczne kierunki działalności Instytutu Rozwoju Języka Polskiego na lata 2025-2030**

### Zakres

Polonijne debaty młodych (dalej: Debaty) to koncepcja, która obejmuje organizację aktywnej dyskusji w formie debaty, prowadzonej w języku polskim. Jest kontynuacją koncepcji realizowanej w 2025 roku. Debaty poprzedzone są procesem rekrutacji, co sprzyja zdrowej rywalizacji i pogłębianiu wiedzy na temat zagadnień społeczno-politycznych oraz umiejętności publicznego wypowiadania się. Przygotowanie do Debaty musi obejmować elementy edukacyjne skierowane do wybranych w rekrutacji osób, w tym m.in. szkolenia z wystąpień publicznych, pracy w zespole.

### Cel

Celem projektu jest zwiększenie świadomości obywatelskiej młodzieży polonijnej, wspieranie jej zaangażowania w partycypację polityczno-społeczną w kraju zamieszkania oraz promowanie języka polskiego jako narzędzia komunikacji w międzynarodowym kontekście. Ideą programu jest również kształtowanie przyszłych liderów polonijnych, wzmacnianie ich więzi z Polską oraz podkreślanie znaczenia wartości demokratycznych w życiu społecznym. Poprzez przygotowanie argumentów za i przeciw, uczestnicy Debaty uczą się dostrzegać różne perspektywy, kształtują umiejętności oratorskie, retoryczne oraz argumentacyjne.

Koncepcja realizuje Kierunek 3. Aktywizacja i wsparcie potencjału środowiska polonijnego, działającego na rzecz rozwoju języka polskiego za granicą w ramach: Strategiczne kierunki działalności Instytutu Rozwoju Języka Polskiego na lata 2025-2030, w szczególności cel 3.1. Rozwój, zwiększenie świadomości obywatelskiej i aktywizacja młodszych przedstawicieli diaspory do pracy na rzecz Polski i lokalnego środowiska polonijnego.

### Uczestnicy projektu

Uczestnikiem Debaty powinna być młodzież w wieku 15 –19 lat, na stałe zamieszkująca poza granicami Polski. W wyjątkowych przypadkach, wynikających ze specyfiki oświaty polonijnej w danym kraju lub regionie, możliwy jest udział osób w wieku 13 – 14 lat, z zastrzeżeniem, że osoby te nie mogą stanowić większości uczestników Debaty. W obu

---

<sup>1</sup> Koncepcja stanowi ramy dla realizacji projektu, precyzując jego zakres, cele i rezultaty, ale pozostawiając swobodę w jego prowadzeniu. Realizacja projektów odbywa się we współpracy z Instytutem, zgodnie z założeniami merytorycznymi.

drużynach należy zachować odpowiednie proporcje wiekowe uczestników. W tegorocznej edycji Debaty nie mogą wziąć udziału osoby, które uczestniczyły w projekcie w poprzednich latach. Uczestnicy Debaty nie muszą być uczniami szkół polonijnych, ale powinni posługiwać się językiem polskim w stopniu pozwalającym na skuteczne komunikowanie się i efektywny udział w dyskusji.

## Tematyka Debaty

Debata powinna obejmować zagadnienia związane z:

- o Aktywnością obywatelską i społeczną młodzieży – inicjatywy lokalne i międzynarodowe, wolontariat, uczestnictwo w życiu społeczności polonijnej;
- o Rozwojem osobistym i społecznym młodych ludzi – kształtowanie kompetencji miękkich, przywództwa, współpracy i umiejętności interpersonalnych;
- o Ekologią i odpowiedzialnością za środowisko – świadomość ekologiczna, działania prośrodowiskowe, rola młodzieży w ochronie przyrody;
- o Zdrowiem fizycznym i psychicznym – promowanie aktywności fizycznej, zdrowego stylu życia, wsparcia psychicznego i dobrostanu młodzieży.

Realizatorzy mają swobodę wyboru obszaru tematycznego, przy czym wybrany temat Debaty powinien być adekwatny do wieku uczestników oraz poziomu ich znajomości języka polskiego. Stawiana teza powinna uwzględniać kontekst polonijny ze szczególnym podkreśleniem roli języka polskiego oraz wspólnoty jako kluczowych elementów w kształtowaniu więzi, tożsamości i zaangażowania młodego pokolenia Polaków zamieszkujących poza granicami Polski.

## Organizacja Debaty

### **Rekrutacja i przygotowanie uczestników**

- o Udział w Debacie powinien poprzedzać proces rekrutacji, sprzyjający zdrowej rywalizacji, rozwijaniu wiedzy z zakresu zagadnień społeczno-politycznych oraz doskonaleniu umiejętności wystąpień publicznych;
- o Za przeprowadzenie rekrutacji odpowiada Komisja powołana przez organizatora, która ustala kryteria oceny kandydatów;
- o Zgłoszenie do Debaty powinno mieć formę krótkiego materiału wideo (maks. 90 sekund), zawierającego wypowiedź uczestnika na temat wskazany przez Organizatora, zbliżony do głównej tematyki Debaty;
- o Jednym z elementów procedury rekrutacyjnej powinien być udział w szkoleniach/warsztatach przygotowujących do Debaty, w których uczestniczy co najmniej 20 osób zakwalifikowanych do dalszego etapu;

- Szkolenia (online lub stacjonarne), o których mowa powyżej, powinny obejmować działania edukacyjne w zakresie: techniki Debaty, wystąpień publicznych, pracy zespołowej oraz postaw obywatelskich;
- Szkolenia dla uczestników Debaty powinny być prowadzone przez profesjonalną organizację lub osobę, specjalizującą się w przygotowaniu tego typu wydarzeń.

### **Miejsce organizacji**

Debata powinna odbywać się w miejscu o odpowiednim prestiżu i randze, które jednocześnie zainspiruje młodych przedstawicieli Polonii do działania. Preferowane są reprezentacyjne budynki użyteczności publicznej, takie jak parlament, ratusz czy instytucje kultury.

### **Przebieg Debaty**

- W Debacie powinno wziąć udział 14 uczestników, którzy stworzą dwie drużyny: strony przeciwnej (7 osób) oraz strony popierającej (7 osób) prawdziwość postawionej w Debacie tezy;
- Wśród uczestników mogą znajdować się osoby rezerwowe – maksymalnie po jednej w każdej drużynie;
- Organizator Debaty określa kryteria oceny wypowiedzi uczestników oraz powołuje skład Jury odpowiedzialny za ich ocenę;
- Przebieg Debaty nadzoruje odpowiednio przeszkolony moderator – Marszałek Debaty, który dba o przestrzeganie zasad oraz udziela głosu uczestnikom;
- Organizator może wyznaczyć Sekretarza Debaty, który asystuje Marszałkowi i odpowiada za kwestie techniczne;
- Program oraz przebieg Debaty powinny być opracowane we współpracy z wyżej wskazaną organizacją lub osobą;
- Podczas Debaty uczestnicy powinni korzystać z notatek wyłącznie w charakterze pomocniczym, a wydarzenie powinno przebiegać w formie żywej dyskusji, obejmującej wymianę opinii;
- Obowiązkowym elementem przebiegu Debaty powinno być wzajemne zadawanie pytań przez drużyny, a także ze strony członków Jury i publiczności;
- W Debacie uczestniczy publiczność, której rola i zaangażowanie określane są przez Organizatora;
- Do udziału w Debacie mogą zostać zaproszeni przedstawiciele lokalnej Polonii, w tym: dyrektorzy szkół polonijnych, nauczyciele, lokalni działacze społeczni,

dziennikarze polonijni, przedstawiciele Instytutu Rozwoju Języka Polskiego oraz innych jednostek administracji publicznej.

## Wskaźniki

- ✓ Liczba zorganizowanych Debat
- ✓ Liczba uczestników Debat

## Rezultaty

- ✓ Rozwój i zwiększanie świadomości obywatelskiej młodzieży polonijnej
- ✓ Rozwój umiejętności oratorskich, retorycznych oraz argumentacyjnych
- ✓ Rozwój umiejętności w zakresie radzenia sobie z tremą, pracy w grupie oraz krytycznego myślenia
- ✓ Wzmocnienie wspólnoty oraz integracji młodzieży polonijnej z całego świata, tworzącej grupę młodych ambasadorów polskości
- ✓ Zwiększenia zaangażowania młodego pokolenia Polonii w działalność społeczną i obywatelską, kształtowanie przyszłych liderów polonijnych
- ✓ Wzmocnienie więzi z Polską

Narzędziem pomiaru rezultatów powinna być ankieta przeprowadzona wśród uczestników Debaty.

## Termin składania Wniosków oraz przewidywany termin rozstrzygnięcia naboru

Wnioski realizujące Koncepcję można składać do końca trwania naboru. Przewidywany termin ogłoszenia rozstrzygnięcia naboru wynosi do 60 dni od dnia złożenia wniosku.

## Dodatkowe informacje

Organizator odpowiada za:

- zapewnienie nagłośnienia oraz obsługę techniczną wydarzenia;
- uzyskanie zgód na wykorzystanie wizerunku uczestników Debaty;
- uzyskanie zgody autora nagrania wideo lub jego opiekunów prawnych na wykorzystanie dzieła oraz rozpowszechnianie wizerunku przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego w mediach społecznościowych i na stronie internetowej Instytutu;
- umieszczenie informacji o realizacji wydarzenia finansowanego lub dofinansowanego przez Instytut, zgodnie z wytycznymi publikowanymi na stronie internetowej Instytutu, po wcześniejszej akceptacji promocji;
- zaproszenie oraz obsługę mediów polonijnych w celu publikacji artykułów i materiałów wideo w mediach polonijnych oraz mediach społecznościowych;

- rejestracja wideo wydarzenia lub transmisja na żywo (opcjonalnie), montaż nagrania i jego publikacja w mediach społecznościowych;
- przygotowanie tekstowej relacji z wydarzenia wraz z dokumentacją fotograficzną.